

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 31. mája 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Letecká doprava – Nariadenie (ES) č. 261/2004 – Článok 3 ods. 1 – Pôsobnosť – Pojem ‚let s priamymi prípojnami‘ – Let s odletom z letiska umiestneného na území členského štátu s prípojným letom na letisku na území tretieho štátu a s cieľovým miestom na inom letisku tohto tretieho štátu“

Vec C-537/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Landgericht Berlin (Krajinský súd Berlín, Nemecko) z 5. septembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 12. septembra 2017, ktorý súvisí s konaním:

Claudia Wegener

proti

Royal Air Maroc SA,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory J. Malenovský (spravodajca), sudcovia D. Šváby a M. Vilaras,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- C. Wegener, v zastúpení: F. Puschkarski, Rechtsanwältin,
- Royal Air Maroc SA, v zastúpení: D. Ahrens, Rechtsanwalt,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: K. Simonsson a K.-P. Wojcik, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, 2004, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pani Claudiou Wegenerovou a spoločnosťou Royal Air Maroc SA, ktorého predmetom je náhrada požadovaná z dôvodu veľkého meškania letu.

Právny rámec

- 3 Článok 2 nariadenia č. 261/2004 s názvom „Definície“ obsahuje okrem iných túto definíciu:
„h) ‚cieľové miesto‘ znamená miesto na letenke predloženej pri odbavovacom pulte alebo v prípade priamo prípojných letov, cieľové miesto posledného letu; ...“
- 4 Článok 3 tohto nariadenia s názvom „Pôsobnosť“ vo svojom odseku 1 stanovuje:
„Toto nariadenie sa uplatňuje:
a) pri cestujúcich odlietajúcich z letiska umiestneného na území členského štátu, ktorý podlieha ustanoveniam zmluvy;
b) pri cestujúcich odlietajúcich z letiska umiestneného v tretej krajine na letisko, ktoré sa nachádza na území členského štátu, ktorý podlieha ustanoveniam zmluvy, pokiaľ im nebola poskytnutá protislužba alebo náhrada a pomoc v tejto tretej krajine, ak prevádzkujúcim leteckým dopravcom je dopravcom spoločenstva.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 5 Pani Wegenerová uzatvorila so spoločnosťou Royal Air Maroc zmluvu o leteckej preprave v podobe jednej rezervácie, na základe ktorej mohla cestovať z Berlína (Nemecko) do Agadiru (Maroko) s plánovaným prístátím a prestupom na iné lietadlo v Casablance (Maroko).
- 6 Potom, ako pani Wegenerová dostala potvrdenie o rezervácii a na letisku v Berlíne bola odbavená pre celú cestu, nastúpila do lietadla spoločnosti Royal Air Maroc do Casablanky, ktoré vzlietlo s omeškaním. Po prilete do Casablanky sa dostavila na nástup do lietadla do Agadiru, ale spoločnosť Royal Air Maroc jej odmietla nástup do lietadla, pričom uviedla, že jej sedadlo už bolo pridelené inému cestujúcemu. Pani Wegenerová napokon nastúpila na iné lietadlo spoločnosti Royal Air Maroc a do Agadiru prišla s omeškaním štyri hodiny v porovnaní s pôvodne plánovaným časom priletu.
- 7 Pani Wegenerová následne požiadala o náhradu za toto omeškanie. Royal Air Maroc však odmietla vyhovieť jej žiadosti s odôvodnením, že sa nemôže dovolávať práva na náhradu na základe nariadenia č. 261/2004.

- 8 Za týchto okolností Landgericht Berlin (Krajinský súd Berlín, Nemecko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Ide o let v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) [nariadenia č. 261/2004], pokiaľ poskytnutie prepravy leteckým dopravcom zahŕňa plánované prerušenia letu (medzipristátia) mimo územia Európs[kej únie] s prestupom na iné lietadlo?“

O prejudiciálnej otázke

- 9 So zreteľom na otázku položenú vnútroštátnym súdom treba najskôr zdôrazniť, že podľa článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 261/2004 sa toto nariadenie uplatňuje na cestujúcich odlietajúcich z letiska umiestneného na území členského štátu.
- 10 Ďalej z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že preprava cestujúcej osoby, o ktorú ide vo veci samej, sa uskutočnila na základe iba jednej rezervácie tak, ako je uvedené v bode 5 vyššie.
- 11 Vzhľadom na túto skutočnosť treba usúdiť, že vnútroštátny súd sa svojou otázkou v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 261/2004 vykladať v tom zmysle, že toto nariadenie sa uplatňuje na prepravu cestujúcich uskutočňovaných na základe iba jednej rezervácie, ktorá zahŕňa medzi odletom z letiska nachádzajúceho sa na území členského štátu a priletom na letisko nachádzajúce sa na území tretieho štátu plánované medzipristátie mimo územia Únie s prestupom na iné lietadlo.
- 12 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania predovšetkým vyplýva, že preprava uvedená v bode 5 vyššie sa skladá z dvoch letov, a to z Berlína do Casablanky a z Casablanky do Agadiru.
- 13 Ďalej vyplýva, že miesto odletu prvého z týchto letov bolo letisko nachádzajúce sa na území členského štátu, zatiaľ čo druhý let mal odlet a prilet na letiskách nachádzajúcich sa na území tretieho štátu.
- 14 Napokon sa pri prilete druhého z uvedených letov konštatovalo, že došlo k štvorhodinovému meškaniu, ktoré utrpela žalobkyňa vo veci samej.
- 15 Za týchto okolností treba poznamenať, že ak by sa taký let, aký bol tento druhý let, ktorý sa celý uskutočnil mimo územia Únie, mal považovať za oddelené poskytnutie prepravy, nariadenie č. 261/2004 by sa naň nevzťahovalo. No v prípade, že by sa preprava, o akú ide vo veci samej, považovala za jeden celok s miestom odletu v členskom štáte, toto nariadenie by sa uplatňovalo.
- 16 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že nezvratná strata času, ktorá predstavuje nepohodlie zakladajúce právo na náhradu podľa nariadenia č. 261/2004 sa konkretizuje pri prilete dotknutého cestujúceho do konečného cieľového miesta (rozsudok z 26. februára 2013, Folkerts, C-11/11, EU:C:2013:106, body 32 a 33).
- 17 Pojem „cieľové miesto“ je definovaný v článku 2 písm. h) tohto nariadenia ako miesto na letenke predloženej pri odbavovanom pulte alebo v prípade letov s priamymi prípojmami ako cieľové miesto posledného letu, ktorým cestoval dotknutý cestujúci (rozsudok z 26. februára 2013, Folkerts, C-11/11, EU:C:2013:106, body 34 a 35).
- 18 Z výrazu „posledný let“ vyplýva, že pojem „priamo prípojné lety“ treba chápať tak, že odkazuje na dva alebo viaceré lety predstavujúce jeden celok na účely práva cestujúcich na náhradu stanoveného nariadením č. 261/2004, rovnako ako let s priamymi prípojmami vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 26. februára 2013, Folkerts (C-11/11, EU:C:2013:106, body 17 a 18).

- 19 Tak je to v prípade, keď sú dva alebo viaceré lety objednané len jednou rezerváciou tak, ako to bolo vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 26. februára 2013, Folkerts (C-11/11, EU:C:2013:106, bod 16).
- 20 Také poskytnutie prepravy, o aké ide vo veci samej, treba teda považovať za let s priamymi prípojmami, rovnako ako poskytnutie prepravy vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 26. februára 2013, Folkerts (C-11/11, EU:C:2013:106, body 35 a 38).
- 21 Je pravda, že ako to vyplýva zo znenia otázky vnútroštátneho súdu, tento súd upozorňuje na skutočnosť, že druhý let z dvoch letov vo veci samej sa uskutočnil iným lietadlom, než bolo lietadlo pri prvom lete.
- 22 Nijaké ustanovenie nariadenia č. 261/2004 však nepodmieňuje kvalifikáciu letu s priamymi prípojmami okolnosťou, že všetky lety, z ktorých je zostavený, sa uskutočňujú tým istým lietadlom.
- 23 V dôsledku toho prestup do iného lietadla, ku ktorému môže dôjsť v prípade letu s priamymi prípojmami, nemá vplyv na túto kvalifikáciu.
- 24 Preprava, o akú ide vo veci samej, sa preto musí ako celok považovať za let s priamymi prípojmami. Preto musí spadať pod článok 3 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 261/2004.
- 25 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na položenú otázku odpovedať, že článok 3 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 261/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že toto nariadenie sa uplatňuje na prepravu cestujúcich uskutočnenú na základe jednej rezervácie, ktorá zahŕňa medzi odletom z letiska umiestneného na území členského štátu a priletom na letisko umiestnené na území tretieho štátu plánované medzipristátie mimo územia Únie s prestupom na iné lietadlo.

O trovách

- 26 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 3 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91, sa má vykladať v tom zmysle, že toto nariadenie sa uplatňuje na prepravu cestujúcich uskutočnenú na základe jednej rezervácie, ktorá zahŕňa medzi odletom z letiska umiestneného na území členského štátu a priletom na letisko umiestnené na území tretieho štátu plánované medzipristátie mimo územia Európskej únie s prestupom na iné lietadlo.

Podpisy